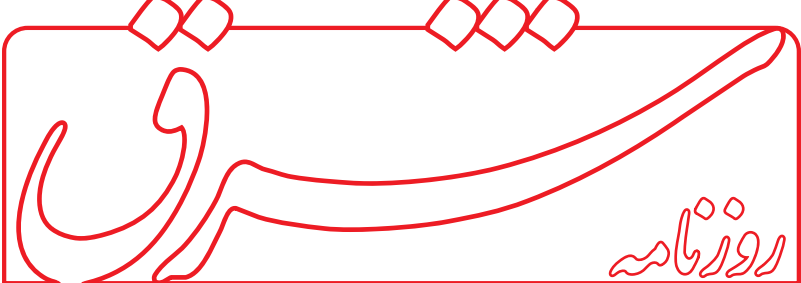

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران
صاحب امتیاز و مدیر مسئول: مهدی رحمانیان
نشانی: میدان فاطمی خیابان فلسطین، کوچه برادران غفاری، پلاک ۲۶
تلفن: ۸۸۹۸۶۸۲۹-۳۷-۳۷ شماره: ۸۸۹۸۶۸۲۸-۸۸۹۸۶۸۲۰-۲۲-۸۸۹۸۶۸۲۰
امور مشترکین: تلفن: ۸۸۸۱۴۲۳-۲۲
توزیع: شرکت پیام‌رسان پیروز تلفن: ۵-۶۶۲۷۲۱۳۰
چاپ: گل‌ریز تلفن: ۶۶۷۹۵۴۲۲
www.sharhmagazine.ir

تهران : آذان ظهر:۱۳:۰۱ آذان مغرب ۲۰:۱۱ آذان صبح فردا ۴:۲۷ طلوع آفتاب ۶:۱۰

شرق

پنجشنبه ۱۲ اردیبهشت ۱۳۹۲ ۲۱ جمادی‌الثانی ۱۴۳۴ ۲ می ۲۰۱۳ سال دهم شماره ۱۷۲۲ ۱۲ صفحه + ۱۶ صفحه ضمیمه

زاویه دید

خط خطی خواب‌های کوتاه!

✎ **پوری سوری**

● **گلایه** روز: نمایشگاه کتاب دوباره آغاز شده و مانند سال گذشته، جای نشر «چشمه» در این نمایشگاه خالی است، واقعا هم معلوم نیست که این سیاست محرومیت‌سازی فرهنگی نه برای یک ناشر که

برای یک جامعه فرهنگی تا کی می‌خواهد ادامه داشته‌باشد و تا کی کتاب‌ها و مولفان و صد البته خوانندگان باید چوب این روش‌ها را بخورند که آدمی مثل من، خط‌خطی‌های روی یک کتاب را ببیند و فیل‌اش یاد هندوستان کند و گالری‌اش در بیاید. کدام گلایه؟ حالا عرض می‌کنم. **خط‌خطی روز:** داشتیم می‌گفتم خط‌خطی‌های روی یک کتاب هم می‌تواند فیل آدم را به هندوستان رهنمون کند و احيانا! خدای ناکرده زینم لا! گوش شیطان کر، یادآور روزهای خاص باشد. کدام روزها؟ عرض می‌کنم: روزهایی که فقهه «جهان تازه شعر» نشر «چشمه» هر روز غنی‌تر می‌شود و هر روز شعری تازه از شاعری شناس یا غریبه یا لوگوی دوست‌داشتنی نشری معتبر از راه می‌آمد. الباقی ماجرا را هم که حتما می‌دانید و شرحش تا آنجا که اجازه بود در بند گلایه رفت.

استفهام روز: باز می‌پرسید کدام خط‌خطی را دیدهای که یادت خط‌خطی‌های طرح جلد‌های نشر چشمه را زنده کرده؟ می‌پرسید نکند مجله «خط‌خطی» که هادی حیدری خودمان معاونت سردبیری‌اش را برعهده دارد، دیدهای؟! نه آقا!چان نه خانم‌جان، صد البته که آن را دید‌ام اما آن خط‌خطی کجا و این خط‌خطی کجا! آنها خط از یکجای می‌گیرند اینها از یک جای دیگر.

کتاب روز: مجموعه شعر دوستی، چندی است منتشر شده که اسم نازنینی هم دارد، خیال‌انگیز و لطیف و نمونه یک نام کتاب خوب: «مرمت خواب‌های کوتاه».

«مرمت خواب‌های کوتاه» سروده علیرضا عباسی است که نشر «پنگار» آن را منتشر کرده، از همان خط‌خطی‌هایی هم دارد که طرح جلد‌های نشر چشمه داشت، به گمان طراح‌شان یکی است، یا برادر دوقلوی آن طراح چشمه است این طراح پنگاری، که چنان خط‌خطی‌هایی روی «مرمت خواب‌های کوتاه» انداخته که ما را برده به روای ایتنی در «چشمه» علیرضا عباسی در این کتاب دنیای جدیدتری را کاویده است، نه اینکه دنیا کشف کرده نباشد نه اما این مجموعه برای جهان شعری او ایده‌های تازه‌ای دارد. اگر به روزرتز و با عنایت به اخبار مطروحه در مجادلات ادبی بخواهم روشن‌تان کنم، باید گفت این مجموعه ملحم از ساد‌نویسی یا همان سهل و متع‌نویسی است. شعر‌های کتاب عموما کوتاه، کشف‌محور و قابل تامل‌اند.

شخصی‌نویسی روز: آدمیزادی که منم همیشه دلش می‌خواهد روی‌رویت بنشیند اما این شعر علیرضا عباسی را که گفته «رویه‌روی که می‌نشینم/احساس می‌کنم/هر دو/ به دنیا پشت کرده‌ام.» وقتی می‌خواند با خودش می‌گوید، حتما باید تا عمر هست و نفس، رویه‌رویت نشست و کاری هم به کار دنیا نداشت.

در نمایشگاه

«هیچ چیز مثل مرگ تازه نیست» گروس عبدالملکیان منتشر شد

● **شرق:** پنجمین کتاب گروس عبدالملکیان، با عنوان «هیچ‌چیز مثل مرگ تازه نیست»، روز گذشته به‌بازار آمد. این کتاب که با همکاری ۳۶ عکاس برجسته ایرانی آماده شده است، شامل ۵۰قطعه از شعر‌های عبدالملکیان است. در این مجموعه که با چیدمان یک‌به‌یک شعر و عکس طراحی شده، عکلسان مطرحی چون عباس کیارستمی، مه‌ران مهاجر، سیف‌الله صمدیان و… همکاری کرده‌اند. انتخاب عکس‌های این کتاب که در نشر زاوش به چاپ رسیده، با همکاری نازنین طباطبایی انجام گرفته است.

رویداد

اکران «برف روی کاج‌ها» به نفع خیریه بهنام دهش‌پور

● **شرق:** فیلم سینمایی «برف روی کاج‌ها» به کارگردانی پیمان معادی به نفع خیریه بهنام دهش‌پور در سینماقلهک اکران می‌شود. «برف روی کاج‌ها» از چهارم اردیبهشت‌ماه پس از مدت‌ها کش و قوس بر سر اکران آن در سینماهای تهران روی پرده رفت. این فیلم در سانس ساعت ۱۷ روز پنجشنبه ۱۲ اردیبهشت در سینما قلهک اکران می‌شود و تمامی عواید حاصل از بلیت‌فروشی به نفع گروه خیریه بهنام دهش‌پور است. این مراسم قرار است با حضور عوامل فیلم در پردیس سینمایی قلهک برگزار شود.

برداشت آخر

«ریوت آله‌مو» روزنامه‌نگار اتیوپیایی برنده جایزه آزادی رسانه‌ها شد

پیروز جنگ علیه شیطان

معصومه احمدیان

تنها چیزی که شیطان برای پیروزی نیاز دارد، این است که انسان‌های خوب کاری نکنند.

ادموند بروک، فیلسوف ایرلندی درست است که شیطان در عطش پیروزی است اما در همین دنیای ما انسان‌هایی انگشت‌شمار هستند که با قلم خود، با تفکرات آزادخواهانه خود و با فعالیت خستگی‌ناپذیر خود به جنگ شیطان می‌روند. «ریوت آله‌مو» یکی از این انسان‌های خوب است. روزنامه‌نگار زندانی اتیوپیایی که برنده‌امسال جایزه آزادی رسانه‌ها شده و هیات داوران بین‌المللی این جایزه را به خاطر شجاعت استثنایی، مقاومت و پایدندی به آزادی در اطلاع‌رسانی، به وی اعطا کرده‌اند و بناسبت این جایزه، سوم می در مراسم روز جهانی آزادی رسانه‌ها که امسال در «کاستاریکا» برگزار می‌شود، در غیاب او اعطا شود. جایزه آزادی رسانه‌ها از

سال ۱۹۹۷ پایه‌گذاری شده و هرساله به افراد یا موسساتی که در دفاع از رسانه‌های آزاد و برای ترویج آزادی رسانه‌ها، باوجود خطرات بسیار، فعالیت چشمگیری انجام می‌دهند، تعلق می‌گیرد.

البته این جایزه، نخستین جایزه بین‌المللی «آله‌مو» نیست. او در دسامبر ۲۰۱۲ نیز جایزه دیدمان حقوق‌یشر را به همراه سه روزنامه‌نگار مستقل دیگر دریافت کرد. این روزنامه‌نگار ۳۲ساله اتیوپیایی مطالب انتقادآمیز زیادی در مورد مسايل و مشکلات سیاسی و اجتماعی با تمرکز بر ریشه‌ها و دلایل فقر و برابری جنسیتی می‌نوشت. او

آزادی مطبوعات و اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاران

✎ **احمد میرعبدینی**

دکتر کاظم معتمدنژاد، پدر علم ارتباطات در ایران، هم‌ه‌ساله، به مناسبت روز آزادی مطبوعات، از طریق این رسانه، پیامی منتشر می‌کند.امسال، این توافق نصیب نشد که در این زمینه، یادداشت مشخص و مستقلی از ایشان دریافت کنیم. با این حال، برای بهره‌گیری از رویکرد ایشان در صفحه مناسبتی این روز، به یادداشتی کوتاه از میان نوشته‌هایشان بسنده کردیم. امید که این گزینش مورد پسند استاد ما روزنامه‌نگاران نیز باشد.

مطبوعات اولین وسیله ارتباط جمعی است که بر ایجاد قوانین اساسی تأثیر گذاشته است و ترویج دموکراسی سیاسی و افکار عمومی از یک طرف و در مقام آزادی اطلاعات و حق استفاده از آزادی و حق استفاده از انتقاد از طرف دیگر، نقش داشته است. در این راستا تجربیات کشورهای جهان و تجربیات کشور خودمان را باید مطرح کنیم تا قالب آنها به بررسی بیشتر و بحث بپردازیم.

از لحاظ تاریخی، بعد از تحولاتی که در غرب پدید آمد، نظام‌های جدیدی به وجود آمدند که با نظام‌های گذشته متفاوت بودند. نظام‌های استبدادی به‌تدریج از میان رفتند و نظام‌های معروف به لیبرال جای آنها را گرفتند و کم‌کم تحت‌تأثیر شرایطی که در دنیای قرن ۱۹ و قرن ۲۰ وجود داشت، این اندیشه‌ها و این اصول از غرب به سایر کشورهای دنیا نیز سرایت کردند و جهانگیر شدند و امروز به عنوان ارزش‌های جهانی و بین‌المللی شناخته

و به کار گرفته می‌شوند و کشورهای دیگر و از جمله ایران هم از حدود ۱۲۰ سال پیش این تجربه‌ها را دنبال کرده‌اند و تا به حال نیز در دو مقطع تدوین و تصوب قانون اساسی آنها ارتجیه کرده‌اند.(مصحاح به روزنامه جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۷۶/۹/۲۴).

مطبوعات در محیط استبدادی غرب تأسیس شدند و متأسفانه در کشور ما نیز نخستین روزنامه‌ها در شرایط استبداد پدید آمدند. در کشورهایی نظیر کشور ما علاوه بر شرایط استبدادی که در غرب وجود داشت، معایب دیگری نیز بود. در ایران، در شرایط استبدادی و در دوره قاجار انتشار مطبوعات در شکل استبدادی دولتی، در شرایطی آغاز شد که حدود ۲۰۰سال از انتشار نخستین مطبوعات استبدادی در غرب گذشته بود و این کشورها از انتشار مطبوعات در شکل‌ها و مراحل دولتی و آرمائی گذشته و وارد عصر مطبوعات تجارتي شده بودند.

تحولات سال‌های اخیر در جهت بهبود و گسترش آزادی مطبوعات در سطوح ملی و بین‌المللی، ضرورت هماهنگی بیشتر قوانین و مقررات قدیمی مربوط به تأسیس و اداره روزنامه‌ها و مجله‌ها و نیز ضوابط قانونی حاکم بر مندرجات آنها با مبانی حقوقی جهانی این آزادی را پدید آورده‌اند.(حقوق مطبوعات، خبر یکم، ۱۳۷۹: ۱۵)

در سطح ملی، با افزایش تعداد روزنامه‌ها و مجله‌ها در دوره پس از پایان جنگ تحمیلی عراق علیه ایران و

برای مطبوعات مستقل بسیاری کار کرده، سپس در سال ۲۰۱۰ یک موسسه انتشاراتی تأسیس و انتشار ماهنامه خود را با نام «تغییر» آغاز کرد، که البته هر دو تعطیل شدند. آله‌مو به عنوان مقاله‌نویس برای یک هفته‌نامه مستقل هم کار می‌کرد که به توطئه و تبانی با تروریسم و مشارکت در سازمان‌های تروریستی متهم شد و تحت قانون ضدتروریسم کشورش! به پنج سال زندان محکوم شد. در حال حاضر آله‌مو در حال گذراندن محکومیت خود در یک زندان بدنام است. یکی از نزدیکان او در زندان، به موسسه رسانه‌ای زنان گفت او به خاطر تلاش برای جلب توجه همگانی به نقض حقوق‌یشر در این زندان، دو ماه را در انفرادی گذراند همچنین با وجود تومور در سرش، او از دسترسی به درمان‌های پزشکی مناسب و کافی، محروم شده است. اگرچه سرنوشت این زندانی زن نگران‌کننده است اما نباید فراموش کرد که «ریوت آله‌مو» یک نمونه از آن انسان‌های خوب است که امروز را در زندان می‌گذراند. و نکته آخر اینکه در ایس روز – روز جهانی آزادی مطبوعات- سوال اساسی چه می‌تواند باشد؟ سوال اساسی این روز شاید این باشد که چه اتفاقی می‌افتد که شیطان بر یک روزنامه‌نگار جوان به نام «ریوت آله‌مو» پیروز می‌شود؟ آیا مردان و زنان خوب چشمان خود را برگردانده‌اند؟ آیا گوش‌هایشان را بسته‌اند؟ آیا پشتشان را خم کرده‌اند یا با لب‌هایی بسته، در سکوت مطلق، به تماشا ایستاده‌اند؟ سوال اساسی می‌تواند همین باشد.

با شاعر

چند شعر از «زاهی وهبی» شاعر لبنانی

تمام چیزی که از وطنم باز مانده

مریم حیدری

زاهی وهبی، شاعر لبنانی است که غالب شعرهایش عشقانه و زبان شعری‌اش ساده و بی‌تکلف است. از او تاکنون چند مجموعه شعر منتشر شده که از آن جمله می‌توان به «برای من تیرج می‌کند»، «در معرض وزش زان» و «با من چه می‌کنی؟» اشاره کرد. زاهی وهبی همچنین در عرصه رسانه در جهان عرب بسیار مشهور است و چند برنامه فرهنگی که در آنها به عنوان مجری نقش داشته، از ماندگارترین و

بهترین برنامه‌های فرهنگی تلویزیون‌های عربی بوده‌اند. این شعرها از مجموعه «برای من تیرج می‌کند» انتخاب شده‌اند.

نبونف

تنها من نیستم که انتظارت می‌کنم
سیگاری که آرام می‌سوزد
لیوانی بر طاقچه
دستی که روی گون‌هام می‌گذارم و
پنهان به خیابان نگاه می‌کنم
به سوی روشویی می‌روم
و نبودنت را خنک می‌کنم.

داستان کوچک

شاپرک و ستاره

جیمز ثوربر - ترجمه: هادی عظیمی

و کمی خودت را به سوختن بده. شاپرک خال خالی به این بزرگی باشی و جای حتی یک داغ هم نداشته باشی؟! –شاپرک از خانه پدرش بیرون آمد، اما شاپرک کسی نبود که در اطراف چراغ‌های خیابان یا دوروبر چراغ‌های خانه‌ها پرواز کند. بلافاصله سعی کرد به ستاره برسد، که چهاروسه‌دهم سال نوری یا ۲۵تریلیون مایل، از او دور بود. شاپرک فکر می‌کرد ستاره کمی بالاتر بین شاخه‌های بالای نارونی گیر کرده باشد. او هیچ‌گاه به ستاره نرسید، اما به تلاشش ادامه داد، هر شب و هر شب و زمانی که شاپرک بسیارسیار پیری شده بود، پیش خودش فکر کرد که واقعا به ستاره رسیده است و هر جایی می‌رفت، همین را می‌گفت. این موضوع لذت عمیق و دیرپایی را به او داد و سال‌های بسیار زیادی عمر کرد. پدر و مادر و برادرهای او خواهرهایش در عتفوان جوانی تا حد مرگ سوخته بودند.

جیمز ثوربر (۱۹۶۱–۱۸۹۴)، نویسنده (طنزپرداز) و کاریکاتوریست آمریکایی بود.

انتشار «نگران نباش، همه‌چیز درست خواهد شد» صالحی

شرق: گزینۀ شعر سیدعلی صالحی، به‌زودی به چاپ نهم خواهد رسید. به گزارش «شرق»، در آخرین روزهای اسفند ۹۱ این گزینۀ شعر به چاپ هشتم رسید و پیش‌بینی می‌شود در خرداد ماه، چاپ نهم آن هم منتشر شود. همچنین دفتر شعر «عاشقانه‌های بعد از گرگ» نیز بعد از نمایشگاه کتاب به چاپ دوم می‌رسد. انتشارات مروراید همچنین مجموعه‌شعر تازه سیدعلی صالحی را نیز در راه دارد. تازه‌ترین دفتر شعر صالحی که از سوی نشر مروراید منتشر خواهد شد، «نگران نباش، همه‌چیز درست خواهد شد» نام دارد.

✎ **هادی حیدری**
cartoononline.persianblog.ir

یادداشت‌های یک دیوانه

به بهانه روز معلم من و استاد

✎ **اشکان خطیبی**

● از اول هم با این لقب استاد مشکل داشتم. حتی در تمام مدت تحصیل در دانشگاه از به‌کاربردن این لقب مگر به‌صورت اجباری پرهیز کردم. انگار که جو را زیادی برابم سنگین می‌کرد. – «بچه‌ها، بچه‌ها آقا معلم اومد.»

ایسن جمله از زبان مبصر کلاس، حکم اُزپرخطر شب‌های بمباران را داشت برای ما که غرق در کودکی‌کردن بودیم و دوست نداشتیم هیچ‌چیز رنگ رسمی‌بودن بگیرد. در خاطر دارم اولین‌بار که در یک فیلم خارجی، یک کلاس درس را دیدم، کلی تاراحت شدم از اینکه چرا ما نمی‌توانیم آزادانه سر کلاس‌ها ابراز وجود کنیم یا چرا این همه جدیت چاشنی تدریس معلم‌ها می‌شود یا چرا بعضی‌هایشان به خودشان اجازه تنبیه بدنی می‌دهند و…

همه اینها باعث شد وقتی وارد دبیرستان شدم تراهه دیوار «پینک‌فلوید» را از خودشان حفظن باشم و چپ و راست با گچ، روی تخته کلاس بنویسم:

...hey teacher, leave them kids alone

و معلم‌ها قدم به قدم بداخلاق‌تر و بی‌انگیزه‌تر می‌شدند و ما سرکش‌تر و بزرگ‌تر. گفت‌وگو سر کلاس‌ها معنایی نداشت. فقط سخنرانی یک‌طرفه.

و حالا می‌فهمم که این چرخه از ابتدا بد بنا گذاشته شده. آنها، یکی پس از دیگری به معلم‌های خودشان بدل شده بودند که چوب معلم گلد… و فلک‌کردن استاد بهمان… را سرلوحه کارشان قرار داده بودند. این را وقتی فهمیدم که سر یکی از کلاس‌هایم متوجه برخورد نسبتاً توهین‌آمیزم نسبت به چند هنرچو شدم و تراهه «بیوار» در گوشم زنگ زد. شب قبیلش به اندازه کافی استراحت نکرده بودم و برای رسیدن به کلاس هم ترافیک مردافکنی را پشت‌سر گذاشته بودم…

یاد تمام آزار و اذیت‌هایی افتادم که در حق معلمان و استادانم روا داشته بودم. با خودم گفتم اگر این جهان دار مکافات است، پس چرا این بچه‌ها تلافی نمی‌کنند؟!

چهار راه جهان

داروی ضدخیانت مردان کشف شد

سعید برآبدی

● اگر داروی ضدسرطان کشف می‌شد، اگر دارویی برای «ماس» کشف می‌شد، حتی اگر دانشمند‌ها برای تبخ‌ال‌پزندن فکری می‌کردند، شاید تمام مردم کره زمین از شنیدن خبر کشف آن خوشحال می‌شدند اما حالا که خبر کشف داروی «ضدخیانت مردان» اعلام شده، نگفته پیداست که اگر چنین چیزی جواب بدهد، باز هم تازه فقط نصفی از جمعیت هفت‌میلیاردی جهان خوشحال خواهند شد. ایسنا، اعلام کرده که چشم‌تنگ‌های خفن زاپنی در آزمایش‌هایی که روی آنتی‌بیوتیک‌ها داشتند تا‌گاهان فهمیده‌اند که با مصرف یک نوع خاص چرک‌کش‌کن‌ها، دیگر مردها تحت تأثیر افوای زنان قرار نمی‌گیرند و وفاداری‌شان به کانون داغ خانواده، پل‌رجا می‌ماند. اینکه چرا البته این دارو فقط برای مردان لازم است خودش در نوع خود موضوع مهمی بوده اما سوال اصلی این است که چرا آخر آنتی‌بیوتیک؟ نمی‌شد یک داروی بهتری انتخاب می‌شد که هم، کلاس داشته باشد و هم خوردنش به دلیل هشت‌ساعتی‌بودن سخت نباشد؟ تازه مگر داریم از زخم چرک‌کرده یا گلودرد حرف می‌زنیم؟ جالب اینکه این نوع آنتی‌بیوتیک که اسم سختهی هم دارد پیش از این برای درمان «آکنه» استفاده می‌شده و اگر قرار باشد برای ایجاد روحیه‌ضخایت در مردان استفاده شود، لایذ بیماری‌های صلب‌العلاج دیگری را هم در مردان درمان می‌کند و دیگر اما شاید زاپنی‌ها از امکانات ما کمی بی‌خبر باشند چراکه همین الان، «س‌ام‌اس» هایی از یک سایت عجیب‌وغریب می‌آید که به مردان متاهل پیشنهاد می‌دهد برای دوست‌یابی آستین بالا بزنند و تازه خورش ۲۰هزار تومان هم بیشتر نیست و آن‌طور که اخبار می‌گوید، نیاز به رعایت دقیق مصرف هشت‌ساعته هم ندارد.

مخبر الدوله

بزرگداشت «عبدالحسین مصحفی»

● **شرق:** چهارمین روز درگذشت دکتر عبدالحسین مصحفی روز جمعه مورخ ۱۳ اردیبهشت سال جاری پس از نماز مغرب و عشا در مسجد «برخودار» شهر یزد برگزار خواهد شد. همچنین مراسم بزرگداشت یاد و خاطره این استاد در تاریخ جمعه ۲۰ اردیبهشت سال جاری از ساعت ۱۶ الی ۱۸ در محل خانه رایشیات تهران برگزار می‌شود.